

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z wniosku P. L.
przy uczestnictwie A. L.
o wpis do księgi wieczystej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 grudnia 2012 r.,
zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 22 czerwca 2012 r.,

oddala zażalenie;

**przyznaje adwokatowi M. K. od Skarbu Państwa - Sądu
Okręgowego kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł powiększoną o
stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi w
postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację uczestnika A. L. od wpisu do księgi wieczystej z powodu nieuzupełnienia braków apelacji przez jej podpisanie.

A. L. zaskarżył zażaleniem powyższe postanowienie, zarzucając naruszenie art. 136 § 1 k.p.c., art. 136 § 2 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c. poprzez ich zastosowanie w sytuacji, gdy osadzenie uczestnika w zakładzie karnym ma charakter przymusu i nie powinno być traktowane jako zmiana miejsca zamieszkania rodząca negatywne konsekwencje - skutku doręczenia, a fakt przebywania uczestnika w zakładzie karnym powinien być znany bądź ustalony przez Sąd z urzędu i nie powinien skutkować odrzuceniem apelacji.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, że z akt sprawy wynika, iż Sąd Okręgowy powziął wiadomość o przebywaniu uczestnika w Zakładzie Karnym w K. W związku z tym samo wezwanie do usunięcia braku apelacji bez załączonego dokumentu apelacji pozbawiło faktycznie A. L. możliwości uzupełnienia braku podpisu. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie z wniosku P. L. z dnia 12 marca 2012 r. z udziałem uczestnika A. L. Sąd Rejonowy dokonał na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 3 sierpnia 2010 r. o zniesieniu współwłasności wpisu prawa własności nieruchomości na rzecz wnioskodawcy. Zawiadomienie o wpisie zostało doręczone uczestnikowi postępowania A. L. w dniu 16 marca 2012 r. na adres B. ul Z.[..]. Uczestnik wniósł apelację od wpisu w dniu 30 marca 2012 r. Na wezwanie Sądu uczestnik uzupełnił braki formalne apelacji przez doręczenie jej odpisu oraz złożył oświadczenie o stanie majątkowym. Z noszącą datę 13 kwietnia 2012 r. pisma uczestnika i jego oświadczenia wynika, że zamieszkuje i przebywa pod tym adresem. Pod ten też adres zostało doręczone w dniu 20 kwietnia 2012 r. postanowienie oddalające wniosek uczestnika o ustanowienie pełnomocnika z urzędu i zwolnieniu od kosztów. W dniu 9 maja 2012 r Sąd Rejonowy przedstawił akta sprawy wraz z apelacją uczestnika Sądowi Okręgowemu, który w tym samym dniu wezwał

uczestnika do uzupełnienia braku apelacji przez jej podpisanie. Nieodebrane przez adresata i awizowane dwukrotnie w dniach 15 i 23 maja 2012 r. wezwanie, złożone zostało do akt ze skutkiem doręczenia. Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację uczestnika. Postanowienie zostało doręczone uczestnikowi na adres zamieszkania, gdzie nie zostało podjęte i było awizowane w dniach 3 i 11 lipca 2012 r. Przewodniczący Wydziału zarządził uznanie postanowienia za doręczone, jednak następnie w dniu 26 lipca 2012 r. zarządził jego doręczenie uczestnikowi na adres Zakładu karnego w K. Doręczenia dokonano 31 lipca 2012 r. We wniosku o ustanowienie adwokata z urzędu do wniesienia zażalenia na postanowienia o odrzuceniu apelacji uczestnik podał, że od 26 kwietnia 2012 r. jest pozbawiony wolności i przebywa w Zakładzie Karnym w K.

W tym stanie rzeczy zażalenie jest nieuzasadnione. Oceny tej nie może podważyć niewątpliwie trafny wywód skarżącego odnośnie do wykładni art. 136 § 1 k.p.c. prowadzący do wniosku, że czasowa zmiana miejsca pobytu związana z pozbawieniem wolności nie jest zmianą miejsca zamieszkania strony w rozumieniu tego przepisu. Pogląd ten jest aktualny także na gruncie art. 626¹² k.p.c., który jako *lex specialis* w stosunku do art. 136 k.p.c. wyłącza jego zastosowanie w postępowaniu wieczystoksięgowym w odniesieniu do osób określonych w art. 626¹² § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem osoba, na rzecz której wpisane jest prawo lub roszczenie w księdze wieczystej, jej przedstawiciel albo pełnomocnik do doręczeń mają obowiązek niezwłocznego zawiadomienia sądu prowadzącego księgę wieczystą o każdej zmianie adresu względnie wskazania adresu do doręczeń, a w razie zaniedbania tego obowiązku pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia (art. 626¹² § 3).

Skarżącemu, jako uczestnikowi postępowania nie można więc – jak zasadnie podnosi w zażaleniu - przypisać zaniedbania obowiązku zawiadomienia sądu wieczystoksięgowego o zmianie adresu, co może uzasadniać wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braku apelacji. Jednocześnie jednak nie można uznać, że wezwanie do jego usunięcia bezpodstawnie zostało doręczone na znany Sądowi Okręgowemu adres zamieszkania uczestnika i było bezskuteczne skoro, jak wynika to z akt sprawy i co nie zostało w zażaleniu podważone, informację, że uczestnik przebywa w zakładzie karnym Sąd ten powziął dopiero po

doręczeniu mu postanowienia o odrzuceniu apelacji Postanowienie zostało wówczas doręczone skarżącemu na adres zakładu karnego i w terminie, który rozpoczął bieg od tego doręczenia zostało zaskarżone rozpoznawanym zażaleniem. W konsekwencji tego nie można uznać, że odrzucenie apelacji z powodu nieuzupełnienia jej braku naruszało art. 373 k.p.c.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).